

SAOPĆENJE PRIOPĆENJE FIRST RELEASE

GODINA / YEAR V

SARAJEVO, 20. 02. 2024.

BROJ / NUMBER: 2.6

INDEKSI PROIZVOĐAČKIH CIJENA U GRAĐEVINARSTVU / NISKOGRADNJA, 2023.

PRODUCER PRICE INDEX IN CONSTRUCTION FOR CIVIL ENGINEERING, 2023

Ukupni indeks proizvođačkih cijena u građevinarstvu/ niskogradnja u 2023. godini u poređenju sa 2022. godinom bilježi rast za 12,4%.

The total Producer Price Index in Construction/ Civil Engineering in 2023, as compared to 2022, increased by 12,4%.

Posmatrano prema vrsti građevinskih radova, u 2023.godini u odnosu na 2022.godinu, zabilježen je rast indeksa proizvođačkih cijena za radove na objektima niskogradnje i to: 14,2% za tunele, 8,9% za autoputeve, 8,7% za magistralne ceste i 7,9% za mostove.

By types of construction works in 2023, compared to 2022, producer price index for performed works in Civil engineering increased 14,2% for tunnels, 8,9% for highways, 8,7% for main roads and 7,9% for bridges.

1. INDEKSI PROIZVOĐAČKIH CIJENA U GRAĐEVINARSTVU / NISKOGRADNJA, 2023.godina

CONSTRUCTION PRODUCER (OUTPUT) PRICE INDICES FOR CIVIL ENGINEERING, 2023

	Struktura Structure	<u>2019</u> 2018	<u>2020</u> 2019	<u>2021</u> 2020	<u>2022</u> 2021	<u>2023</u> 2022	
Ukupni indeksi	100	103,1	103,6	108,9	115,0	112,4	Total index
Magistralne ceste	3,58	104,5	102,2	106,3	114,5	108,7	Main roads
Autoputevi	15,77	106,3	106,2	105,0	111,8	108,9	Highways
Mostovi	11,55	105,1	104,8	109,5	110,5	107,9	Bridges
Tuneli	69,10	101,7	102,8	109,9	116,6	114,2	Tunnels

METODOLOŠKA OBJAŠNJENJA

U ovom saopćenju prikazani su indeksi proizvođačkih cijena u građevinarstvu za niskogradnju izračunati na osnovu podataka o proizvođačkim cijenama u građevinarstvu prikupljenih kroz godišnje istraživanje K KPS GRAĐ-PCGN. Objavljaju se godišnji indeksi na godišnjoj lančanoj osnovi.

Istraživanje se provodi na osnovu/temelju Zakona o statistici u Federaciji BiH („Sl. Novine FBiH“ br. 63/03 i 9/09).

Opširnija metodološka objašnjenja za ovo istraživanje objavljena su na internet stranici Federalnog zavoda za statistiku

<http://fzs.ba/index.php/klasifikacije-i-metodologije/english-metodologije/gradevinarstvo/>

Izvor i metode prikupljanja podataka

U saopćenju su iskazani podaci prikupljeni izvještajnom metodom pomoću četiri (4) obrasca Godišnji izvještaj o cijenama građevinskih radova u niskogradnji (K KPS GRAĐ PCGN za : Magistralne ceste, Autoputeve, Mostove i Tunele). Upitnici sadrže ukupno trideset jedan (31) reprezentativni građevinski rad/stavku podijeljene u četiri glavne grupe/kategorije građevinskih radova: za Magistralne ceste pet (5), za Autoputeve sedam (7), za Mostove devet (9), te Tunele deset (10) osnovnih grupa građevinskih radova.

Pravna i metodološka osnova

Godišnji izvještaj građevinarstva (K KPS GRAĐ-PCGN) provodi se u FBiH na osnovu/temelju Zakona o statistici u Federaciji BiH (Službene novine FBiH br. 63/03 i 9/09).

Koncepti i definicije koji se primjenjuju u istraživanjima K KPS GRAĐ-PCGN u FBiH usklađeni su s konceptima i definicijama iz Metodologije za kratkoročne poslovne statistike EU-a (Tema 4, ISSN 1725-0099, Europska zajednica, 2006.) i Uredbe Komisije (EZ-a) br. 1503/2006. o definicijama varijabla, popisu varijabla i učestalosti prikupljanja podataka.

Cilj istraživanja

Cilj istraživanja je prikupljanje prodajnih cijena za izvršene građevinske radove na objektima niskogradnje (Magistralne ceste, Autoputevi, Mostovi i Tuneli) u izvještajnoj godini. Cijene se prikupljaju od građevinskih preduzeća koja se bave izgradnjom objekata niskogradnje: Magistralne ceste, Autoputevi, Mostovi i Tuneli.

Obuhvat i uporedivost

Godišnjim izvještajima o proizvođačkim cijenama građevinskih radova za niskogradnju prikupljaju se za poslovne subjekte koji su razvrstani u područje F - Građevinarstvo, i to oblast djelatnosti 42 - Gradnja građevina niskogradnje: 42.11 - Magistralne ceste i Autoputevi i 42.13 - Mostovi i Tuneli, prema Klasifikaciji djelatnosti KD BiH 2010 zasnovanoj na Statističkoj klasifikaciji djelatnosti u EU (EU NACE Rev.2). Istraživanjem su obuhvaćena i preduzeća koja nisu registrovana u djelatnostima 42.11 i 42.13 prema KD BiH, a obavljaju građevinske radove u navedenim djelatnostima. Poduzetnici nisu uključeni u istraživanje.

Metoda kalkulacije

Indeksi proizvođačkih cijena u građevinarstvu za niskogradnju u FBiH izračunavaju se korištenjem metode Standardnih komponenti (MSK). Ovaj pristup obično se koristi za kompilaciju indeksa cijena outputa. Ovaj metod posmatra outpute u građevinarstvu kao paket standardiziranih homogenih komponenti. Ove komponente odgovaraju ponudi standardnih djelatnosti. Indeksi cijena se kompiliraju koristeći cijene ovih homogenih komponenti. Reprezentativne građevine (ili projekti) su također odabrani. Međutim, stvarni rad koji je potreban da bi se završile građevine se dijeli na precizno definisane standardne usluge (u nastavku „građevinski radovi“) ili komponente. Broj reprezentativnih građevinskih firmi koje su nedavno izvodile neke od ovih građevinskih radova su predmet istraživanja, kako bi se odredila cijena koju su stvarno ugovorili ili fakturirali za te građevinske radove. Tada se računa indeks cijena za svaku standardnu komponentu. Ovi indeksi su tada agregirani za objekte niskogradnje (Magistralne ceste, Autoputevi, Mostovi i Tuneli). Oni su korišteni samo za definisanje odabira građevinskih radova i odgovarajućih pondera.

NOTES OF METHODOLOGY

In this first release are shown Producer Price Indices in Construction for Civil engineering calculated by using data on producer prices in construction, collected through annual survey K KPS GRAĐ-PCGN. Annual indices are being published on annual chain-linking basis.

This survey is conducted on the bases of Law on Statistical Survey in the Federation of B&H ("Official Gazette FB&H" No. 63/03 and 9/09).

More detailed notes on the Methodology of this survey are published on the web site of the Federal Statistical Office

<http://fzs.ba/index.php/klasifikacije-i-metodologije/english-metodologije/gradevinarstvo/>

Data collection sources and methods

This release presents the data collected by a reporting method using four (4) the Annual Report on Prices of Construction works for Civil engineering (K KPS GRAĐ PCGN for Main roads, Highways, Bridges and Tunnels). The questionnaires contain a total of thirty one (31) representative construction works/items divided into four main groups/categories of construction works: five (5) for Main roads, seven (7) for Highways, nine (9) for Bridges and ten (10) for Tunnels.

Legal and methodological basis

Annual Report on construction (K KPS GRAĐ-PCGN) is carried in FBiH on the basis of the Official Law on Statistics of FBiH (Official Gazette Nos 63/03 and 9/09).

Concepts and definitions used in the K KPS GRAĐ-PCGN Surveys are harmonised in FBiH with the EU Methodology of Short-Term Business Statistics (Theme 4, ISSN 1725-0099; European Communities, 2006) as well as with the Commission Regulation (EC) No 1503/2006 on definitions of variables, list of variables and frequency of data compilation

The aim of the survey

The aim of the survey is to collect the market prices for performed construction works on Civil Engineering structures (Main roads, Highways, Bridges and Tunnels) in the reporting year. Prices are collected from construction companies engaged in construction of Civil Engineering structures (Main roads, Highways, Bridges and Tunnels).

Coverage and comparability

Annual Reports on Producer Prices of Construction works in Civil engineering are collected for business entities engaged in the section F - Construction, in activities 42 -Civil Engineering Works: 42.11 - Main roads and highways and 42.13 - Bridges and tunnels, according to the Classification of Activities of the KD BiH 2010 which is based on the Statistical Classification of Activities in the EU, (EU NACE Rev. 2.). Also, survey covers enterprises not registered in activities 42.11 and 42.13 according to KD BiH 2010, but perform construction works in these activities. Entrepreneurs are excluded from the survey.

Method of calculation

Producer Price Indices for Civil engineering in FBiH are calculated by using the Standard Components Method (MSK). This approach is usually used for the compilation of output price indices. This method concerns outputs as bundles of standardised homogeneous components.

These components correspond to the supply of standard operations. Price indices are compiled using the prices of these homogenous components. A representative constructions (or projects) are also chosen. However, the actual work entailed in its completion is broken down into precisely defined standard services (hereinafter "construction works") or components. A number of representative construction enterprises that have recently performed any of these construction works are surveyed to determine the price they have actually agreed or invoiced for these construction works.

A price index is then created for each standard component. These indices are then aggregated for the Civil Engineering structures (Main roads, Highways, Bridges and Tunnels). They are used only to define a selection of construction works and the corresponding weights.

Ponderi

Sistem ponderisanja za Indeks proizvođačkih cijena za niskogradnju u Bosni i Hercegovini je baziran na predračunima za četiri (4) odabrane kategorije objekata niskogradnje (Magistralne ceste, Autoputevi, Mostovi i Tuneli). Predračuni sadrže određene grupe radova, za koje su također raspoložive i specifikacije građevinskih radova. Izračun pondera na nivou grupe radova se vrši koristeći odnos vrijednosti izvršenih građevinskih radova za nivo grupe i vrijednosti svih izvršenih građevinskih radova za tipični objekat niskogradnje. Svaka grupa radova se sastoji od određenog broja podgrupa građevinskih radova. Svaka podgrupa radova se sastoji od određenog broja građevinskih radova/stavki.

Namjena

Glavna svrha ovog pokazatelja je njegovo korištenje kao deflatora, te je moguće upoređivati deflacirane vrijednosti proizvodnje u građevinarstvu tokom perioda (isključuje se uticaj cijene). Indeks proizvođačkih cijena u niskogradnji pruža ponderisan prosjek promjene cijena u grupi proizvođača između jednog i drugog vremenskog perioda. Indeksi proizvođačkih cijena u niskogradnji se izračunavaju na osnovu prikupljenih cijena koje se posmatraju kroz vrijeme.

Definicije

Indeks proizvođačkih cijena u građevinarstvu se definiše kao indeks cijene outputa za vrstu građevinskih radova koje obavljaju izvođači građevinskih radova. Indeks proizvođačkih cijena u građevinarstvu mjeri stopu promjene tržišnih cijena godišnjih građevinskih radova. CPPI je indeks outputa - mjeri stope promijene cijena građevinskih radova. Odgovarajuća cijena za izračun Indeksa proizvođačkih cijena je osnovna cijena koja isključuje PDV i slične odbitne poreze koji su direktno vezani za promet. Indeksi cijena su izračunati kao ponderisani prosjek „relevantnih proizvoda“, u ovom slučaju izvršenih građevinskih radova. Cijena predstavlja jediničnu vrijednost građevinskih radova izvršenih od strane građevinskih preduzeća u izvještajnoj godini, odnosno cijenu koja bi bila ponuđena za tu vrstu radova u slučaju da radovi nisu izvršavani u izvještajnoj godini. Cijena uključuje jediničnu fakturisanu vrijednost ugrađenog materijala, utrošenog rada i maržu izvođača radova za pojedinu vrstu građevinskog rada po odgovarajućoj mjernoj jedinici, iskazanu u KM (bez PDV-a). Za svaku pojedinačnu vrstu radova, izvještajna jedinica je obavezna upisati cijenu koja je najčešće realizovana u izvještajnoj godini.

Weights

Weighting system for CPPI for Civil engineering in Bosnia and Herzegovina is based on the bills of quantity for four (4) selected categories of Civil Engineering structures (Main roads, Highways, Bridges and Tunnels). The bills of quantity contains certain groups of works, for which the specification of construction works is also available. Calculation of weights on the group level is done by using values ratio of performed construction works for the group level of works and total value of performed construction works for the typical Civil Engineering structures. Each group of works is consisted of certain number of sub-groups of construction works. Each subgroup of works is consisted of certain number of construction works/items.

Purpose

The main purpose of this indicator is its use as deflator, so it's possible to compare deflated value (excluding the price impact) of production in construction over the periods. The CPPI for Civil engineering provides a weighted average of the price changes in a group of products between one time period and another. Producer Price Indices for Civil engineering are compiled from the collected price observations through time.

Definitions

Producer Price Index in Construction is defined as an output price index for the type of construction works performed by construction enterprises. The CPPI is an output index – it measures the rate of changes in the prices of construction works annually. The appropriate price for calculating the CPPI is the basic price that excludes VAT and similar deductible taxes which are directly linked to turnover. Price indices are calculated as a weighted average of the “relevant products”, in this case performed construction works. Price is the unit value of construction work performed / conducted by construction company in the reporting year, i.e the price that would have been offered for that type of work in case the works were not carried out in the reporting year. The price includes invoiced unit value of the built-in materials, labour costs, and the margin of contractors for each type of construction work by appropriate measurement unit, expressed in KM (excluding VAT). For each type of work, it is necessary to write the price usually realized in the reporting year.

Izdaje Federalni zavod za statistiku FBiH, 71000 Sarajevo, Zelenih beretki 26
Published by the Institute for Statistics of FBiH, 71000 Sarajevo, Zelenih beretki 26

Telefon/Phone: +387 (33) 20 64 52, Fax: +387 (33) 22 61 51
Elektronska pošta/E-mail: fedstat@fzs.ba, Internetska stranica/Web site: <http://www.fzs.ba>

Odgovorne osobe:

Nusreta Imamović, šef Odsjeka za statistiku industrije, građevinarstva i energije
Muhidin Hadžiahmetović, pomoćnik direktora za Sektor poslovnih statistika
Doc. Dr. Emir Kremić, direktor

Persons responsible:

Nusreta Imamović, Head of Department for Industry, Construction and Energy Statistics
Muhidin Hadžiahmetović, Assistant Director for Sector of business statistics
Assist. Prof. Dr. Emir Kremić, Director General

Saopćenje pripremili: Edina Dulić, Adis Mizdrak
Prepared by: Edina Dulić, Adis Mizdrak

Molimo korisnike da pri korištenju podataka navedu izvor
Users are kindly requested to state the source

Podaci iz ovog saopćenja objavljuju se na internetu
First Release data are published on the Internet

